

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Folyó: Negyedévre 8 korona
 Egészévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egészévre 20 „

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár Géza f.

Egyeszedám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A szabadelvűpárt.

jun. 21.

A képviselőházban, de még inkább odakint a könnyen hívó választók előtt az ellenzéki hazafiak merész ferditéssel a szabadelvű, azaz kormánypártot csak mint bilincsre vert, önállóság, meggyőződés nélkül való hadat emlegetik. Pretóriánus sereg, mameluk tábor, hazaáruló a szabadelvűpárt neve az öblös száju, nagy pipájú dicsők ajkán. A mióta pedig az erőszak felforgatta a rendet, kiirtotta az alkotmányosság és parlamenti jogok gyökereit, — különös szóvirága az ellenzéknek, hogy a szabadelvűpárt a — többséget, a kisebbség pedig — a nemzetet képviseli. Az a régi adoma is eléggé ismeretes a tótosan beszélő felvidéki kövekről, aki büszkén verve a mellét így szól: Azt a kormányt szeretnik in látnyi, akit ne támogatnék!

Es imea mostani kormányválságnál mégis megtörtént a csoda, hogy a szabadelvűpárt számra nagy, jelentőségre legértékesebb része alkotmányos formák közt, lárma nélkül, férfiasan kijelentette, hogy nem hajlandó Tisza István grófot támogatni.

A szabadelvűpárt egyetlen egy tagja szakította ki magát katonai elszántsággal a parlamenti többség táborából: a kabinet ős generálisa, Fejérváry Géza báró. Ő kegyelmesége Tisza után is Bécsben maradt még és valószínű, hogy a király ajtajánál várja az új államférfiut is, a kit ő felsége kihallgatásra magához szólít.

De a szabadelvűpárt minden árnyalata tiszteletreméltó nyíltsággal, őszinteséggel bebizonyította, hogy csendes viselkedése, hónapokig tartott türelme, hallgatása nem jelentett mindenbe való vak belenyugvást és

hogy a szabadelvűpárt hü, méltó, erős és önértetes letéteményese, megvédelmezője nemcsak a többségi elvnek, hanem a nemzet jogainak, az alkotmányos szabadságnak is.

A szabadelvűpárt mostani viselkedésével mindenestre függetlenebbnek bizonyult a függetlenségi pártnál. Függetlenebb a hazafias higgadságban, a nemzet igazának szótlan, de annál erősebb szeretetében és annak politikai bölcsességre valló belátásában, hogy mikor kell cselekednie s megfontolt lépéssel az ország közérdekét magasra emelnie.

A szabadelvűpárt, mint a földhöz vágódott Anteusz visszanyerte a válságban erejét, egységét cselekvő képességét. Megfitalodott; a rokon lelkek egygyé forrtak benne s megmutatta, hogy a ha király oly férfiut állit a kormány élére, a ki párttal a nemzeti munkára együtt vállalkozik, a szabadelvűpárt legyőzhetetlen.

Borszék.

Irta: Pogány Kornél.

A székely földön uton-utfélen árokban, hegyoldalon, erdők sűrűjében, sőt a kapa nyomában is csodás vizű források fakadnak. Ezen források közül van sok olyan, mely összetételének gazdaságával környezetének szépségével bámulatra ragad.

Vannak székelyfürdők, a melyek még a legkövetelőbb igényeket is kielégítik; vannak ásványvizek, a melyeknek kezelése semmi kívánni valót nem hagy hátra. Ezek közül vannak olyan fürdők és ásványvizek is a Székelyföldön, amelyek a legjobb uton vannak arra nézve, hogy fölvirágzásukhoz fűzött reményeink teljesezésbe menjenek.

Ilyen fürdők: Borszék, Előpatak. Ezek a fürdők, a figyelemre méltó berendezésük mellett olyan keretűek, a melyek szépség dolgában bátran kiállják

a versenyt az Alpeselek legszebb pontjával, felékitésükben a természet és munkás emberi kéz egymással mintegy versenyre kelt.

A forgalomba boesátott vizek közül világhírű: a borszéki. Kezelése teljesen modern alakra fektetett. Aki ma borszéki vizet hozat haza a kereskedésből otthon is élvezheti azt a kellemes izgató, szénsavgyöngyökkel telített kristálytisza vizet, mely tenn a keleti határon, égre-törő bércnek alján, csodaszép fenyőligetek ölében a földből előtör.

Borszék az erdélyi részben, közel a moldvai határhoz, Csikmegye északi csücskében fekszik. A völgy, melyben elterül 882 m. magasságban van a tenger színe felett. A völgy mintegy 150 hold területű, a melyet minden oldalról 1200—2500 méter magas ős fenyvesekkel borított hegységek környeznek. A völgyet minden irányból előrohanó, üde, kristálytisza patakok szelik át és ugyancsak itt bugyog fel, több mint 30 forrásból, a világhírű „borszéki borviz.”

E völgybe akár csak egy szép parkba van beleépítve a sok egymástól elkülönített nyaraló és középület. u. m. vendéglők, fürdők, kutak, templom, olvasó, játszó, zene és táncterem, tanács és töltház stb. Borszék gyógyeszközei: klímája ivógyógyvize, hideg borviz, tükörfürdői, hidegviz gyógyintézete, meleg vasláp és más meleg kádfürdők. Borszéknek a klímája havasi, mert oly magasságban fekszik, mint milyen magassággal Magyarországon több fürdő nem is rendelkezik. A meteorologiai följegyezések szerint Borszék klímája: magas havasalji, üdítő, hűvös, mérsékelt nedves gyakori, de muló nyári esőzéssel nagyon csodás tartalommal, ártalmas szelektől teljesen védve.

Klimájának hatása: élénkítőleg, edzőleg hat az egész szervezet anyagforgalmára kivált a tüdő anyagcseréjére, felfrissítőleg, edzőleg az idegrendszer működésére, élénkítőleg a táplálkozásra és vérkeringésre.

Borszék ivóvizei három osztályba

Ha Ön gyomorban és ebből eredő bágyadságban, Ha Ön székrekedésben, aranyeres bántalmakban, kös
 fejfájásban vagy egyéb következményekben; **vényben szenved, úgy kísérelje meg**

Losér János 'Horgony' keserűvizét

Az eredmény felülmulja majd várakozásait és Ön mint számtalan más, a HORGONY keserűviznek
 o o o o o köszöni majd egészségének helyreállítását. o o o o

Kapható minden gyógyszerárban és füszerüzletben.

Ezek a tanulságok felette hasznosak lehetnek most és a jövő képét jóval világosabbá alakították.

Azt hisszük, az ellenzék is be fogja látni a történetek után, hogy a szabadelvűpártot jobban meg kell becsülnie.

Az erre vezető uton pedig kell hogy az ellenzék első lépése a leszerelés legyen. Nem a nemzeti jogok és követelések leszerelése, hanem leszerelése annak a háromodornak, annak a szenvedelmes egyoldalúságnak, annak az eléggé nem kárhóztatható anarkiának, mely a mostani súlyos politikai és parlamenti válság előidézője volt.

Reméljük, hogy az ellenzék higgadt elemei ily értelemben megvalósítják a leszerelést és mindent elkövetnek, hogy a hazafias új kormány munkáját megkönnyítsék és a kibontakozást a veszedelmes helyzetből lehetségessé tegyék.

Érzékenység.

— június 21.

A vidéki életnek legszebb virága, kicsinyes, félig tanult embereknek legszebb sajátossága: az érzékenység. A társadalmi élet hétköznapi kérdéseiből áttelepedett a közéletbe, a hol alaposan befészkelte magát. Olyan mint a fagomba, a mely a fa törzsébe ette be magát. Ha ki akarod irtani, meg kell sértened a fa törzsét.

Ha ki akarod pusztítani a vidéki

közéletből, mindenkit megsértesz. De legjobban magadat. Sehol sincs annyi hajtása az érzékenységnek, mint a vidéken: sehol annyi megbántott önérték, annyi sértett hiúság, annyi mellőzött érdek.

Soha sem tudod, miért beszél X. ur veled olyan földre nyúló hosszú orral. Meg van sértve. Nem szavaztál az unokaöcsének a keresztfiára, pedig ő városi tisztviselő akart lenni. Nem támogattad a kedves keresztapáját a polgármesterségben, pedig ő erre az állásra egyenesen rátermett. Nem irtad ki, hogy ő a jótékonyág oltárán ötven koronát áldozott, pedig tudhattad, hogy ilyenkor nem a jótékonyág gyakorlása a fő, hanem a nyilvánosságra hozatal.

Nem említettél fel a „jelenvoltak“ között, pedig ő „jelenvolt“. Nem emelted ki felebarátod egyik-másik hozzátartozójának kiváló erőnyeit: közéleti kimagasló tényeit, szónoki képességét, s a jó isten tudja minő szellemi és testi vonásait.

Nem hittad meg felebarátodat egy értekezletre vagy egy pincészoaréra, a hova sok mást meghívtál. Nem támogattad az ő magán érdekeit s egyéb célzatait: az érzékenység rögtön örök szállást rak felebarátod lelkében.

Hangos szóval, vagy — Isten ments — nyomtatásban megbíráltad egyik vidéki közéleti nagyság működését, szereplését: örökre kegyvesztett vagy.

Vedd boncolás alá valamely intézmény szükségét, célját, képességét, rögtön feltámadnak az intézmény oszlopai, akik kimagasló személyük ellen intézett támadásnak tekintenek mindent, a mi arra az intézményre vonatkozik. Legalább 10—15 emberrel úgy be vagy feketítve, hogy soha magad tisztára nem mosod. Jaj neked örökre! Vezekelhetsz a bűnödért, csak istennél a kegyelem.

S így megy ez tovább. Lépésről lépésre rábukkansz egy-egy érzékenykedő figurára. Olykor napokig kell gondolkodnod, vajjon miért is neheztelhet ez, mi bántja amazt, s mi furja emennek az oldalát, a míg végre rájössz, hogy micsoda égbekiáltó bünt is követtél te el vele szemben.

Ime így gyurja át a vidéki köz- és társadalmi élet képét, ennek megfelelő bacillusa: az érzékenység. Ez osztja kasztonkra, pártokra, frakciókra a közéletet.

Ezért nincs összetartás, együttérzés, harmónia semmi téren. S ezért nincs egészséges közszellem. S nem lesz mindaddig, míg tüzzel-vassal ki nem irtjuk magunkból ezt a betegséget, amely átka a társadalomnak és kerékkötője minden fejlődésnek és egészséges közéleti kialakulásnak.

Az év vége felé.

Irta Szabó Kálmán.

Itt van az iskolai év vége. Ebből az aktuáltságból kifolyólag egy tennivaló hátrul a tanításnak különösen arra a részére, a kiknek osztálya mintegy pitvara a felsőbb iskolák csarnokának. De nem csak ezekre, hanem, habár mérsékeltébb módon, azokra is, a kikre az alsóbb osztályok vezetése van bízva. Mik ezek a tennivalók, minden különösebb rébuszfejtő tehetség nélkül is könnyen kitálthatja. Pro primo ide tartozik a gyermekek értelmi és szorgalmi kvalitásának minden mellékletek nélkül való kellő értékbecslése, tehát a klaszifikálás lehető abszolút igazsága. Pro secundo: a szülőknek becsületes, nyílt módon való felvilágosítása, utbaigazítása gyermekek jövőjére nézve. Hogy miért állítjuk itt ezeket homloktárcába, arra a

sorozhatók, u. m. tiszta diatikus, mérsékelt földes, vasas savanyu vizek. Valamennyi igen hideg és szénsavban minden eddig ismert vizek között leggazdagabb. A borszéki vizek hasznosak vastartalmuknál fogva a vérszegénység és sápkór minden neménél; a vérszegénységen alapuló rossztápláltság és ideges kóroknál; előmozdítják az emésztést, gyógyítják a gyomor- és bélhurutot — és ez uton hatalmasan előmozdítják a test táplálkozását. Gyógyítólag hatnak a csont ellágyulásokra és angolkóros megbetegedésekre, sőt a beteges vérére is.

Borszákon hideg borviz-fürdő négy épületben hét tükörfürdőben van, valamennyi közvetlenül a forrás felé építve, úgy, hogy az eltörő szénsavas hideg víz, egyenesen a tükörbe ömlik. Valamennyi víz szénsavval telített; hőfoka 9 C°-tól 13 C°-ig változik.

Hatásuk a szervezetre igen nagy és éppen ezért nagy óvatosságot is igényelnek gyöngye szervezetük csak is orvosi utasítás szerint használhatják.

Különösen hatásosak a fürdők ideges bántalmaknál továbbá, mint üdítő, erősítő és edző fürdők. Borszáknak van hidegvíz-gyógyintézete is külön fürdő épületben, teljesen elkülönített két osztályos női és férfiak számára.

Hazánkban igen kevés a használható láp, oly mennyiségben pedig sehol sincs, mint Borszákon.

A borszéki láp bátran felveheti a versenyt a leghiresebb cseh fürdőkével is. E lápra vonatkozólag a vegyelemző ezt mondta: „Az elemzés adataiból kitetszőleg a láp igen jó anyag lápfürdők készítéséhez; összetétele nagyon hasonlít az alsó-tátrafüredi vaslápéhoz, a melynél még több vasat tartalmaz.“ A borszéki lápfürdőt különféle női betegségeknél, továbbá izzadmányok felszivódásának elősegítésére, reumatikus és köszvényes megbetegedéseknél sikerrel használják.

Borszákon a fürdőidény június 15-ikén kezdődik és tart szept. 15-ig. A vendégek számára majdnem ötszáz szoba áll rendelkezésre a vendéglőkben és nyaralókban. Nyaralókban lakást csak egész idényre szokás kiadni; áraik 30—160 korona közt váltakoznak. Közép ár 100 korona. Rövid ideig tartózkodók a vendéglőkben és szállókban naponként 1 k. 60 f. — 10 koronát fizetnek. Az ételmezésről ott vendéglős gondoskodik, sőt van még zsidó konyha is. A fürdőzők nagy része a vendéglőkben étkezik, de vannak sokan, kik otthon főzetnek maguknak, mert konyha minden nyaralóban

van és a piac bőven és olcsón ellátja azt minden szükséglettel.

Ami a legtöbb elsőrangú fürdőben van, az feltalálható Borszákon is. Kitűnő cigány zenekar, mely a sétányokon naponkénti d. e. és d. u. összesen négy órát játszik. Évenként egy nevesebb színtársulat is játszik Borszákon, sőt hazánk legjelesebb színművészei is föl szokták keresni vendégszerepléseikkel. Borszáknak van olvasó terme, bőségesen ellátva minden nyelvű hirlapokkal és folyóiratokkal; van könyvtára, mintegy ezer kötet, válogatott művekkel; van zene-terme kitűnő zongorával; van játszó-terme biliárd asztallal; van bálterme, melyben táncestélyeket, hangversenyeket, bazárokat stb. szoktak rendezni.

Borszáktól a szélrözsa minden irányában elterülő, vadregényes vidékre naponként más-más irányban lehet kirándulni gyalog, lóháton vagy szekéren. A vidék változatosságával lekötni, elbájosolja, elragadja a természetkedvelőket. A sport kedvelő vadászhat halászhat a több ezer holdat tevő erdőségekben és a havasok vizeiben. A természetbúvár gazdag telepre talál, mert a természet mindhárom országa gazdagon van képviselve. A fürdőigazgatósága még arról is gon-

Tavaszi újdonságok!

szolid árák mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosóblouzokban, övök és nyakdiszkekben, kosztümök és zsuponok, nagy választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél
női- és gyermek felöltők áruházában
Fötér, a Hungária kávéház mellett

közérdek szempontján kívül, megvalljuk, saját szubjektív okaink is vannak.

Mi ugyanis az ég különös jóvoltából már éveken keresztül felsőbb osztályokban működünk. Tehát mindig olyan gyermekekkel van bajunk, a kik már kezelés alatt voltak. Tehát a kik már bizonyos előismeretekkel bírnak. Lehet, hogy rossz szokás az a szokás, de még mai napig is szokásunk, hogy a kezünk alá került növendékeket előzetesen mindig tüzetesen megvizsgáljuk a végből, hogy bírnak-e azok azzal az előismerettel, melyekkel birniok kell. Megfigyeljük a gyermek szorgalmát, befogadó és megtartó képességét, figyelmét, stb. Mind-ezeket szépségesen elnotáljuk. Ilyenkor megkérdezzük annak a tanítónak is a nevét, a ki őket tanította. A mostani területi rendszer előtt így sok tantervvel ismerkedtünk meg, még olyanokkal is, a kiket sohse láttunk. Megvalljuk, akadtunk köztük sok jóra, de sok rosszra is. Ezután megnézzük a gyermekek bizonyítványát. Ezekből a képforgácsokból ekkor összeragasztjuk magunknak az illető tanítók és gyermekek fotografiáját. Azt hisszük, hogy a megismerésre ez a metodika meglehetősen biztos. Nos e mellett a metodika mellett azt tapasztaltuk, hogy a tanítóságnak sok tagja a klasszifikálásban — többet nem mondunk — nem jár el azzal a kötelező rigorozitással, a melyet tőle ez a komoly ítékezés megkövetel.

Célszerűbb ha a tanító megmondja az igazat a maga meztelenségében az év végén. Mert a szülőnek sokkal jobban a kezére járunk, ha igazat írunk neki, mint ha udvariassággal Potemkin-falut festünk. Megóvjuk őt ezzel az igazsággal esetleg a kiábrándulástól is, a materiális károsodástól is. Ez tiszta dolog. Azért mi azt javasoljuk, hogy a bizonyítványba még a normában is, ha az keserű is néha csak igazságot írjunk. Ezt kívánja nemcsak a szülők és a gyermekek egyéni

érdeke, hanem a társadalom és az állam közérdeke is. A verébre tehát sohase mondjuk, hogy énekel, hanem csak azt, hogy csiripel, a varjura pedig csak azt, hogy károg.

Nehogy ezeket a prózai madarokat bona fide a fülemile- és rigófajok kategóriájába vegyük. Vagyis nevezzünk meg mindent a maga nevével. Ez néha, ha savanyu izü is, de legalább igaz. — Egy gramm igazság pedig többet ér nem ezer-szer, de milliószor, mint egy tonna hazugság.

Ezt az elvet azonban nemcsak azoknál az osztályoknál kell tekintetbe venni és rigorózan alkalmazni, a melyek a felsőbb iskolák direkt udvari szállítói, hanem az alsóbbaknál is. A klasszifikálás itt is lelkiismeretes legyen. Tehát a kalkulusokat itt sem kell meggondolatlanul szórni, mint a hogyan a szél szórja a porszemet, hanem jól megfontolva kell megkonstruálni. Tartozunk ezzel a magunk reputációjának is, a gyermek morális életének is, de a felsőbb osztályok tanítójának is.

Ha ugyanis nem teljes szigorúsággal járunk el, a felsőbb osztályok tanítóinak kellemetlenséget csinálunk. Ezt a magunk tapasztalásából mondjuk.

De nemcsak mi beszélünk így, hanem a középiskolák is. Ezek is panaszkodnak, hogy sok olyan gyermek megy oda jelessel és kitünővel, a kiktől később kivil, hogy elégségest sem érdemeltek volna, mert ismereteik roppant hézagok, elméjük pedig pallérozatlan. Bár e tekintetben maguk a középiskolák is hibásak, a mennyiben már a tanítás első fokán is nem annyira tanítanak, mint inkább előadnak és ismereteik terjesztésében nem keresik a népiskola és önmaguk közt a kapcsolatot.

Végül meg kell még emlékeznünk az év végén a szülők részére kijáró tanácsokról is. Bár a szülők kezében a gyermekük bizonyítványa meglehetősen

cicerone, sokszor mégsem elegendő. Ehhez néhol előszónak is hozzá kell járulnia. Nevezetesen, hogy a keményfejű menjen a gimnáziumba, a kevésbé keményfejű a reálba, a lágyabbfejű a polgárba a leglágyabb agyvelejű pedig mesterségre, napszámosi sorba. Nehogy szerepet cserélve, az menjen kocsisnak, a kinek elméje magasabb klasszisu' a kocsiselmé pedig a klasszikusokra utazzon. Az év végén főbb konturjaiban ezek a tennivalók. A közérdekben tegye meg minden tanító!

KÖZIGAZGATÁS.

A katonai vegyes bizottság ülése.

A katonai vegyes bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Kovács polgármester elnöklete alatt a nagytanácsteremben ülést tartott.

Az ülésen az elnökön kívül jelen voltak: Szabó Kálmán v. katonai tanácsos, Ábrahám László t. főügyész, Dr. Sárváry Gyula t. főorvos, Szilágyi János v. mérnök és Latinovics az államépítészeti hivatal főmérnöke mint a bizottság polgári, továbbá gróf Zedwitz Alfréd cs. és kir. huszárezredes, Éder cs. és kir. huszárkapitány, Glück ezredorvos Nerhaft Kristóf kezelő hadnagy és a temesvári katonai mérnöki és hadbírósi kar egy-egy kiküldötte, mint a bizottság katonai tagjai.

Az ülés mintegy déli 12 óráig tartott és egyedüli tárgya az új huszár kaszárnyához építendő pótraktár ügye volt.

A bizottság az építendő pótraktár előterjesztett terveit átvizsgálta és megállapította továbbá értekezett még a pót-

doskodik, hogy a régi törzsvendégek vérl-évre ujat is találjanak.

Szóval azt lehet mondani Borszék-ről, hogy ott még senki sem unta magát, sőt bajára többnyire orvosságot is talált.

Mivel Borszék távol van a vasutól, azért bármely irányból induljon is a fürdővendég, egy napi utat kell kocsin megtennie az utolsó vasuti állomástól Borszékig. Ezen fáradságáért a vendég bőven kárpótlódik, mert az ut felséges, szépségeivel változatos, szóval ezt az utazást magáért csupán az utért is érdemes megtenni.

Debrecenből érkezve az utolsó vasuti állomás Szászrégen, hol július és augusztus hónapokban a borszéki fürdővendégek kényelmes landauer „Borszék” felirattal várakoznak. E gyorskocsik naponta, ha van vendég vagy nincs, közlekednek. Viteldíjak következők: egész kocsis négy ülésel 40 korona. Egyes vendégek a hátsó ülésben 16 koronát, szemben 12 koronát, eselédért a bakon 6 koronát fizetnek. Külön ülést el nem foglaló gyermekek, ugyszintén családnál

belső ülésben elhelyezhető egy eseléd viteldíj mentesek. Családonként 80 kgr. személyenként 20 kgr. szabettpodgyász; többlet súly kgrként 10 fillér. A gyors kocsis viteldíjai a kocsira üléskor előre fizetendők.

Debrecenből az utirány következő: Debrecen, Püspök-Ladány, Kolozsvár, Székely-Kocsárd. Székely-Kocsárdon a máv. vonatról le kell szállni és átülni a szintén máv. Székely-Kocsárd, Maros-Vásárhely és Szászrégen vonalára.

Azóna jegyek egészen Maros-Vásárhelyig érvényesek, de innét Szászrégenig érvénytelenek és ujakat kell váltani, de a féláru igazolványokat használni lehet.

Debrecenből Borszék felé legjobb, d. u. 12. ó. 18. perckor, személyvonattal indulni, amelylyel másnap reggel Szász-Régenbe, onnét kocsin estére Borszékre lehet berobogni. A vonat d. u. 1 ó. 25. perckor P. Ladányba érkezik, hol át kell szállani a Bpestről jövő vonatra a mely P. Ladányból 2. ó. 14 perckor indul.

Ezen személyvonattal Székely-Ko-

csárdig lehet menni, hová este 10 óra 47 perckor érkezik a vonat. Itten át kell ülni a Székely-Kocsárdról induló személyvonatra 1 óra 25 perckor éjjel, a vonat Szász-Régenbe reggel 6 ó. 11 perckor érkezik. Innét azután Borszékre már csak kocsin lehet jutni, de mint említettem az ut felséges, szépségeivel annyira változatos, hogy ezen utazást magáért az utért is érdemes megtenni.

Borszéknek nagy és talán egyedüli hibáján hogy távol esik a vasuti forgalomtól rövid idő alatt már segítve lesz, mert munkában vannak a székely vasutak, melyek 1—2 év alatt már valószínűleg kiépítve lesznek. Mind a mellett is, hogy a vasuti forgalomtól minden oldalról távol fekszik, Borszék a Székely föld egyik leglátogatottabb fürdője, a hová az erdélyi fürdőktől elidegenített románok még ma is szívesen eljárnak. Jó formán a törzsvendégek nagyobb részét Románián kívül a Kelet szolgáltatja.

Eléggé sajnálatos, hogy míg az idegenek megbecsülik e kitünő gyógyfürdőt, magyarok nem igen látogatják.

HEUREKA!

Ninesen többé elhalványodás! Régi, de javított másolási módunkat követve csakis tartós fényképeket készítünk. Bizonyítja még az 1865-ben kiadott munkáink teljes épsége.

GONDY és EGEY.

raktárért a kincstár által fizetendő bértérimény összege tárgyában is. A jegyzőkönyv hitelesítésére a bizottság délután 5 órakor gyűlt újból egybe.

× **A szeszkezelési bizottság ülése.** A városi szeszjövdelem kezelésének 5-ös bizottsága tegnap délután 4 órakor a városházán Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen a bizottság folyó ügyeket tárgyalt és intézett el.

× **Elhalasztott ülés.** A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután fél 4 órakor tartotta volna meg 3-ik folytatós ülését, ha ugyanis a bizottság — dacára a lapok erre való külön felhívásának — határozatképes számban egybegyűlt volna. Az ülésen azonban csak Simonffy Imre és Szabó Kálmán nagykereskedő, mint a bizottság tagjai, jelentek meg is így az ülést, újabb határidő kifizetéséig tegnaptól el kellett halasztani.

Agról-ágra.

Az orvos kalandja.

A fővárosi orvosi körökben egy mulatságos esetről beszélnek mostanában, amely egy előkelő, üllői-uti orvossal történt meg.

Valamelyik kongresszuson találkozott egy komor, hosszú szakállu úrral, a ki úgy mutatta be magát, hogy ő pozsonyi orvos, német ember. Hamarosan összebarátkoztak s a banketten is egymás mellé ültek.

Mikor a fővárosi orvos jól beborozott, az idegen pozsonyi orvos előadta, hogy ő egy gazdag hullaégető egyesület elnöke és gyönyörű fejtegetésekkel traktálta jóízűen vacsorázó és még jobban ivó szomszédját a hulla el nem égés hátrányai felől.

A derekasan pityizáló magyar orvos olyas belső mosolygással hallgatta német kollegáját s míg újra és újra megtöltötte poharát a nehéz Rajnaival, elégedetten mondogatta magában:

— Nekem ugyan beszélhetsz, sógor! Jobban tudom én azt, mint te, hogy sohase halunk meg!...

De azért a sógor csak beszélt.

Elmondta, hogy a ki halála után testét elhagyja égetni, az ezer koronát kap.

Es a sógor megint csak tovább beszélt s a fővárosi orvos pedig tovább ivott.

Mikor már a feje nagyon nehéz volt s a szomszédját — egyik hitelezőjének nézte, a ki váltót írat vele alá. Az idegen orvos által eléje adott írást is szépen aláírta, hogy — halála után elégethetik.

Mikor ez megtörtént, az idegen zsebre vágta a beleegyezésről szóló írást.

Hogy aztán az orvos hogyan került haza, nem tudta.

Azt azonban másnap konstátálta, hogy se órája, se láncja, se nyakkendője.

A hazaérkezése után mindjárt két nap mulva beállított hozzá az állítólagos pozsonyi orvos.

Megijedt a fővárosi orvos, hisz ő még nem akar meghalni, neki még nem kell az ezer korona.

— Ellenkezőleg — szól az idegen — én kérek 500 koronát. Ön, hogy a halottégető egyesület tagjai közé lépett aláírásával szankcionálta. Kérem tehát a belépésnél fizetendő illetéket tel-

jesíteni. Én különben a magyar halottégető egyesület ügynöke vagyok.

Az orvos persze nem akarta sem a saját tagságát elismerni, sem fizetni és feljelentést tet bankettező szomszédja ellen csalás címen a rendőrségen.

EGYHAZ és ISKOLA.

A kollégiumi tanítóképző évvárója. A kollégiumi tanítóképző intézet évváró nyilvános vizsgálatait a következő renddel tartják. *Junius 21.* Vasárnap d. e. 10—12 fél óráig a gyakorló iskola vizsgálja az oratóriumban. *Junius 22.* Hétfőn d. e. 9—12 óráig vallástani, neveléstani tárgyak, magyarnyelvtan és irodalom, természettani tudományok az oratóriumban. *Junius 22, d. u. 4—6 óráig* ének, hegedű, zongora és orgona a tanítóképző zenetermében és a főiskolai énekesben. *Junius 23.* Kedden d. e. 9—12 óráig tanítási módszertan, egészségtan, népisk. szervezet. németnyelvtan, számtan, földrajz és történelem az oratóriumban. *Junius 23, d. u. 4—6 óráig* rajz, mértan, írás az imateremben, részben a főiskolai rajzteremben; tornázás a főiskola udvarán. Ezekre a záróvizsgálatokra az érdeklődő közönséget azzal az emlékeztetéssel hívjuk meg, hogy képző intézeti ifjainknak az év folyamán előfordult többszöri nyilvános szerepléséből következő, a vizsgálatok általában is, zenei előhaladásuk eredményének bemutatása pedig különösebben is szélesebb körű érdeklődésre számíthat.

Képesítő vizsgálatok a Svetits-zárdában.

Városunk róm. kath. tanítóképzőjében hétfőn, e hó 22-én veszik kezdetüket a tanítónői képesítővizsgálatok. E vizsgálatokon a tanügyi kormányt Sipos Orbán miniszteri tanácsos, biharmegyei főtanfelügyelő, az egyházmegyei hatóságot pedig Palotay László prelátnak, kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő képviselik — Mindkettőjük mögött olyan fényes pedagógiai mélt áll, mely reményt nyújt a tapintatos vezetésre és a hagyományos sikerre. A vizsgálati biztosok már megérkeztek, s itt létük alatt Dr. Wolafka Nándor püspöknek szívesen látott vendégei.

Vizsgálatok az ág. ev. elemi iskolában.

Az ágost. hitv. ev. elemi iskolában az évváró vizsgálatokat a Miklós-utcai imaházban következő sorrendben fogják megtartani: *Junius hó 24-én, szerdán d. e. 8—12-ig* a fiukkal. Tanító: Polster Adolf. *Junius 24-én, d. u. 3—6-ig* a leányokkal. Tanító: Keller Sándor. *Junius 25-én, csütörtökön d. e. 9 órakor* hálaadó istentisztelet. A kézimunkák *junius hó 24-én, d. e. 11—12-ig* és délután *3—6-ig* az iskolai helyiségben megtekinthetők. Ezen vizsgálatokra, valamint a hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Debrecen, 1903. június hó 4. Az ág. hitv. ev. iskolaszék.

Érettségi vizsgálatok a felső kereskedelmi iskolában. A felső kereskedelmi iskolánál érettségi vizsgálatra 29 növendék jelentkezett. A vallás és közokt.

miniszterium megbízottja Kirchner Béla felső keresk. isk. főigazgató mint elnök vezeti a vizsgálatokat, a kereskedelemügyi miniszterium biztosja Kövy Lajos, a helybeli közgazdasági Bank vezérigazgatója. A vizsgálatok befejeztével ugyanezen miniszteri biztosok jelenlétében tartják meg a női kereskedelmi tanfolyam záró vizsgálatait is. Mindkét rendbeli vizsgálatokon az eredmény kielégítőnek ígérkezik.

Záróünnep a kereskedő tanonciskolában. Kereskedő-tanoncainknak ma vasárnap, délelőtt 11 órakor lesz az iskolai évet bezáró ünnepük, amelyen kikapják az évvégi osztályzatot feltüntető értesítőt. Ez alkalommal a Kereskedő-Társulat nevében a távollevő elnök helyett Kardos László alelnök osztta ki a szorgalmukkal és magukviselésével kitűnt tanulóknak a jutalmakat. A legjobb tanuló megfelelő vésettől ellátott értékes órát kap emlékül, a többiek értékes tartalmu könyveket. A felső osztály tanulói mindnyájan az élet számára utmutatóul hasznos tanácsokat tartalmazó füzetet kapnak. Ez ünnepre a tanoncok főnökeit tisztelettel meghívja a Kereskedő-Társulat elnöksége és a tanonciskola igazgatósága.

Az érettségi eredménye a róm. kath. főgimnáziumban. A róm. kath. főgimnáziumban tegnap d. u. 7 órakor hirdették ki az érettségi vizsgálat eredményét. A kormánykiküldöttéin kívül a teljes tanári kar jelen volt a kihirdetésnél. A 19 jelölt közül 1 jeles lett, 4 jó, 9 elégséges, a többi pedig elbukott.

IRODALOM.

(*) **Könyvismertetés.** Dr. Kenézy Gyula bábaképezdénk országos hírű igazgató-tanárának tollából Dobrowszky s Franke budapesti cég könyvkiadásában remek, mély tanulmányra, széles tapasztalatra s nagy tudásra valló könyv jelent meg, melyről a Gyógyászat ezen legelső honi orvos havi folyóirat a következőket írja:

Nőgyógyászat dióhéjban.

Szerény külsőben, 172 oldalas kis zsebkönyv formában oly értékes művel gazdagodott a magyar orvosi irodalom, mely megérdemli, hogy a szaksajtó bővebben foglalkozzék vele, nem csupán azért, mert ez az első eredeti munka ezen szakmában, hanem saját benső értéke után is. E kis könyv ugyanis egy gazdag tapasztalású magyar szakembernek minden ízében eredeti terméke. A szerző saját józan megfigyelése s bő tapasztalása alapján egész új szellemben, új rendszerben dolgozza fel tárgyát s nagy rövidsége ellenére semmit ki nem felejtve kezeli a bőséges anyagot oly könnyűséggel, mely lépten-nyomon meglepő. Rövidsége igazán lokálnikus. Jellemző és szellemes. Megvan benne minden.

Különösen a gyakorlati tanításokból mindaz, amire az orvosnak szüksége lehet, úgy hogy erőnk kell, mi az, ami hiányzik. A szerző röviden s világosan mindenütt meg-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert keletmetesizű természetes hasznosító szer.

mondja amit ő a maga tapasztalatai alapján igaznak s helyesnek tud s más szerzővel nem bibelődik. Könyve ily módon hűséges, mellözhetlen tanácsadója a gyakorló orvosnak bármely esetben. — Mindezekhez járul nyelvezetének zamutos magyarsága, mely orvosi irodalmunkban teljesen szokatlan s elmondhatjuk, hogy e könyv nem szublonz s nem minden napi becsü munka.

H I R E K.

N a p l ó.

Ipartanácium nyitva minden vasárnap ünnepnapon d. e 9—12-ig.

Julius hó 22. és 23-án reggel 9 órakor város földek bérletének árverése a városháza kistanácstermében.

A pincér szakiskola vizsgálata.

Alig 6 hónapja, hogy városunk közönségének, főleg vendéglőseinek és kávéházainak nagy érdeklődése mellett megnyitott a pincér szakiskola mely célul tűzte ki a pincér gyerekeknek általános tudásain kívül szakismereteket nyújtani.

Az iskola szervezésében tagadhatatlanul nagy munkát végzett az iskola jelenlegi iskolaszakánk elnöke *Hauer Berci* és gondnoka *Márkus Jenő*. Igazán sokat tettek létrejöttéért úgy anyagilag, valamint erkölcsileg.

Tegnap délután 3-tól 5 óráig volt az iskolának elővizsgálata a csapó utcai Baresai ház városi ipartanonciskolájának helyiségében és bátran mondhatjuk, hogy ez szép eredménnyel végződött.

Szép főleg akkor, mikor növendékeik egész napon nemcsak elfoglalva levő pincérgyerekek, kiknek tanulásra idejük alig jut, hanem sok részük idegen anyanyelvű s,

Mindamellet megelégedéssel kell kijelentenuk, hogy a fiuk 6 havi rövid iskolai időnek megfelelően szép eredményt tanúsítottak az iskola minden tárgyából, úgy mint magyar-német nyelv, olvasás és írás, földrajz, számtan, történelem stből.

Az iskolának ez idén csupán egy osztálya, az I-ső volt szervezve, de a haladásnak megfelelően, meg az idej szép és eredményes sikeren felbuzdulva, ősszel már az iskola második osztályát is megnyitják.

Az iskola az általános művelődési tárgyakon felül szakismeretet is nyújt, melynek tanítója *Arvai Péter* a kaszinó derék főpincére. Ezen nagyon is szükséges ismeretkörből a fiuk szintén a napokban fognak vizsgálni.

A tegnapi vizsgán különben az illetékes körök szép számban voltak jelen, ezzel is tanúsítván, hogy nemcsak érdeklődnek a tanügy ez irányu fejlesztése iránt, de azt szükségesnek és hasznosnak is tartják.

A vizsgálaton ott láttuk *Oláh Károlyt*, a város közművelődés tanácsosát, *Nemes Gusztáv* kir. segédtanfelügyelőt, *Török István* budapesti szaktanárt, *Berecki Lajos* rendőrfogalmazót az iparhatóság képviselőjében, *Hauer Bercit* az iskolaszak elnökét és *Márkus Jenőt* az

iskola gondokát és igen sok — főleg vendéglőt és kávést — érdeklődőt, kik mindnyájan megelégedéssel távoztak el a szépen sikerült vizsgáról.

A vizsgálat végén többen a fiuk közül buzditásul ajándék könyveket is kaptak a többek közt *Török István* budapesti tanártól.

Végül kijelentjük, hogy a vizsgálat szép eredményeért első sorban a fiuk derék tanárát — *Polster Adolfot* — illeti a dicséret és elismerés.

* **Dobiecki Sándor beteg.** *Dobiecki Sándor*, Debrecen város III. kerületének közszeretében álló országgyűlési képviselője, mint őszinte részvétellel értesülünk, Deák-Ferenc-utcai lakásán tiz nap óta betegen fekszik. A képviselő betegsége nem súlyos, de orvosa dr. *Láng Sándor* véleménye szerint eltarthat még 10—12 napig, a mit bizonyára mély sajnálattal vesz tudomásul a város közönsége.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap a következő templomokban tartanak istentiszteletet:

Az ev. ref. templomokban. A nagytemplomban *Csighy Andor* s. lelkész; kistemplomban *Jánossi Zoltán* lelkész; újtemplomban *Biró Ferenc* h. lelkész; ispotálytemplomban *K. Tóth Kálmán* lelkész; szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár, esapókeri imaházban *Kovács János* népiskolai felügyelő.

A róm. kath. templomban. Délelőtt 6 órakor *Nyári Ignác*, 7-kor *Szabó István* mondanak misét, 8 kor mise a főgymn. növendékei részére, 9 órakor ünnepélyes nagymisét tart dr. *Wolafka Nándor* v. püspök segédlettel s utánna *Szabó István* prédikál. Háromnegyed 11-kor szt. mise a Svetits-zárda s az elemi iskolák részére tartja *Molnár K. D.* igazg. Fél 12 órakor misézik *Pák Emil*. Délután fél 3 órakor keresztény tanítást tart dr. *Wolafka Nándor* v. püspök. 3 órakor *Iyánnia* s utánna *Rózsafüzér*. 5 órakor *Jézus Szive* társulatának hónapos ájtatosságát tartja dr. *Wolafka Nándor* v. püspök szent beszéddel és körmenettel.

Az ágost. evang. templomban. Délelőtt 10 órakor *Máthé Károly* s. lelkész.

Gör. kath. kápolnában reggel, 6-kor Istentisztelet, 9 órakor szt mise, délután 3 órakor vecsernye, utána szt. olvasó.

* **Személyi hir.** *Boczán Elemér* államásfőnök ma utazik el 8 heti szabadságára.

* **Adomány a V. H. O. Sz. javára.** Dr. *Kardos Samu* ügyvéd, a jeles kriminálista s kiválóan hazafias történetíró a *Szabadság* szerkesztősége útján a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének 4 zoronát adományozott. Az összeget elküldtük a V. H. O. Sz. központi pénztárába, Szegedre.

* **Szell Kálmán a szentgotthardiakhoz** *Szell Kálmán* miniszterelnök a szentgotthardiak sürgönyére a következő távirati választ küldte:

Gyuráky József városbíró urnak Szent-Gotthárd.

Benső és nagy örömmel töltött el szives megemlékezésük. Azok az érzelmeik, a melyek engem önökhöz

egy emberöltő óta fűznek, magasra fellobognak bennem és mindinkább megerősítik, ha még lehet, azon kapcsolatot, a mely bennünket 36 évet meghaladó időn át oly szoros szontagságos változásait kiálta. — Igen jól esett megemlékezésük akkor, a mikor visszavonulok a hatalom polcáról, a hiven teljesített kötelesség öntudatával és azon meggyőződésben, hogy így szolgálom legjobban a trónt és a hazát.

Fogadják őszinte, meleg köszönetemet és hálámat változatlan bizalmuk és szeretetük kifejezéséért.
Széll.

* **Menetjegyiroda Debrecenben.** Több ízben voltunk már hiralással arról, hogy a m. á. v. igazgatósága a fővárosi menetjegyi iroda mintájára s ennek szervezeti kiegészítésül a vidék több városában, ezek közt *Debrecenben* is városi menetjegyi iroda berendezéséről intézkedett. Valahányszor ez a hir a *Szabadságban* megjelent, magunk is mindig tünődünk: vajjon nem vezetjük-e az olvasó közönséget félre? Mert a menetjegyi iroda működéséről semmit sem tudtunk s a debreceni városi menetjegyi iroda létezéséről akárkit kérdeztünk, senki sem tudott bővebb felvilágosítást adni. Még azt sem tudta senki megmondani, hogy hol van? Erre a kérdésre a *Szabadság* mai hirei közt a m. á. v. igazgatóságának egy hivatalos hiralása felel meg, melyből végre megtudtuk, hogy a debreceni menetjegyi iroda a *Piac-utcán* van, még pedig a 2143. számú házban. 2143? ez kissé homályos felelet; mert a *Piac-ntca* hosszú ugyan, de 2143 házszám még sincs benne. A nagytemplomtól a vasutig jó ha 120-ig olvashatunk számot. Így hát menetjegyi irodánknak elmés élelmességgel most is sikerült legalább részben megőrizni inkognitóját.

* **A debreceni gör. kath. templom** építése rohamosan halad a megoldás felé. Ebben az ügyben *Papp János* esperes lelkész vezetésével 3 tagu küldöttség járt a napokban *Ungváron* *Firczak Gyula* megyéspüspöknél, kérvén annak jóindulatu pártfogását. A küldöttség tagjai voltak, *Papp Jánoson* kívül *Kerekes Géza* világi elnök és *Stéphan László* hitközségi jegyző. *Firczak* püspök kitüntető szivélyességgel fogadta a hitközség küldötteit s megígérte közbenjárását a vallásügyi kormányznál, s a maga részéről is a tőle telhető legmesszebb menő támogatást. A hitközség most rövidesen elkészítetteti a templom tervét, s azután *Debrecen* szab. kir. várostól telket és anyagot kér az építéshez; és remélik, hogy városunk mely oly bőkezű *Mecenása* valamennyi felekezethez, nem lesz szük keblübb a magyar ajku gör. kath. egyházzal szemben sem. Így azután nem sokára egy új hajléka fog épülni városunkban az Istenségnek.

Balkányi Antal

fényképészeti
műterme . . .
PIAC-U. 81.

o o o Specialista o o o
gyermek felvételekben,

* **A máv altiszti-kör diszgyűlése és lakomája.** A 4 év óta fennálló máv. altiszti kör történetében emlékezetes nap marad a tegnapi. Tegnap adták át ugyan is a diszokleveleket a kör ujonnan választott védnökének Tolnai Kornél máv. üzletvezetőnek, továbbá Boczán Elemér, Garda Dezső és Sz. Kovách Béla diszelnököknek. A kör kiküldöttjei Szücs István elnök, Csanádi József, Czerovszki László alelnökök, Juhász Gábor titkár, Thalviezer Lajos választmányi tag voltak. A művészi kivitelű okleveleket Szücs Sándor rajzolta. Este a kör Ispotály-utca 1. szám alatti helyiségében diszgyűlés volt, melyen Szücs István elnök lelkes beszédben üdvözölte a védnököt és diszelnököket. Az üdvözlésre a kör tagjainak éljenzése közben Tolnai Kornél magas szárnyalású beszédben válaszolt. A diszgyűlés befejezése után az államvasutak éttermében 120 terítékű lakoma következett. A vacsorán a kör tagjain kívül jelen voltak Tolnai Kornél Majerszki Mihály forgalmi főnök, Garda Dezső, Sz. Kovách Béla, Boczán Elemér, dr. Kerekes Lipót forgalmi orvos, Popovics István postafőnök és az állomási tisztikar. Az étteremben felállított hosszú asztal virágokréttakkal volt díszítve s a magyaros vacsora emelkedett hangulatban folyt le. A felköszöntések sorát Boczán Elemér nyitotta meg, Tolnai Kornélra ültetve poharát, mely után Tolnai Kornél — a máv altiszti körre. Czerovszky László a kör alelnöke Boczán Elemérre, Thalviezer Alajos vál. tag Szomolanthai Kovách Bélára, ugyanő Garda Dezsőre, ki betegsége miatt nem jelenhetett meg, Boczán Elemér Szücs Istvánra a kör elnökére és tisztjára, Thalviezer Alajos Tolnai Kornélra, Juhász Gábor köri titkár Majerszky Mihályra, Majerszky Mihály a máv. altiszti körre, Haán Dezső Tolnai Kornélra, Thalviezer Lajos a sajtóra mondtak elmés, lelkes, szép felköszöntőket. A lakoma alatt a Magyar zenekara játszott s a kedélyes összejövettel a hajnali órákban ért véget.

* **Kézi munka kiállítás.** Nemrég zárták be a nőipariskola kiállítását és már egy új kézimunka kiállítás nyílt meg a Svetits-zárdában. A tanítónőképző, polgári és elemi iskola munkái vannak itt csoportosítva négy nagy teremben. A kiállítás, a melyre még visszatérünk, csütörtökig f. hó 25-éig lesz nyitva, és bárki díjtalanul megtekintheti.

* **Gyalogszerrel utazó diákok.** Egy idő óta divat a nyári szünet alatt a diá-

kok országjáró gyalog vándorlása. Sokat látnak, tapasztalnak s edződnek is az ilyen vándorlás révén az ifjak. Tegnap Debrecenből is három kollégiumi tanuló, Bisánszki György, Varga József és Molnár Gábor indult utnak igazgatójuk s anáraik ajánló leveleivel. Az erdélyi részeket, majd Felső Magyarországot gyalogolják be. Most legelőbb Kolozsvárra mennek s onnan folytatják utjukat az erdélyi városokba.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Rácz Ferenc g. kath. Kovács Mária ev. ref. Nevelős György r. k. v. Kovács Mária ev. ref. Finta Lajos ev. ref. Vedres Juliánna ev. ref. Beregi József ev. ref. Oláh Borbála ev. ref. Borbély Sándor ev. ref. Kovács Zsuzsánna ev. ref. Kerékgyártó Lajos ev. ref. Kmetty Ilona ev. ref. Hegedüs Gyula izr. Klein Ilona izr. Házasságot kötöttek: Lovrits István Pogány Teréziával, Cserő József Orsy Juliánával, Gyenes Kálmán Volafka Katicával, Acél József Rosenblütt Ilonával, Deuts Bernát Einseberger Helénnel, Kiss Ferenc Erdélyi Zsuzsánával, Bagdi János Nagy Teréziával, Schneider Mihály Etlinger Alojziával, Boros László Domján Eszterrel. Prajzánzky József Vekerdi Juliánával, Merkli Ferenc Harmati Ilonával, Krausz Miklós Kapusi Teréziával, Kovács József Nyitrai Karolinával kötött házasságot. — Halálozások: Boros Terézia ev. ref. 9 hónapos, Csiszár Ferenc ev. ref. 61 éves, Szabó László ev. ref. 8 hónapos, Makai Jánosné szül. Geller Zsuzsánna ev. ref. 26 éves, özv. Földváry Józsefné ev. ref. 64 éves, Bihari Gáborné ev. ref. 29 éves. Erdős Imre ev. ref. 7 hónapos. A múlt heti halálozások összes száma 39. Ezzel szemben 55 születést (25 fiú 30 leány) jelentettek be s így a születések 16-al mulják felül a halálozásokat.

* **Felülfizetések.** A m. á. v. altiszti kör által rendezett műkedvelő előadásán a következő felülfizetések történtek: Tolnai Kornél, Rotschnek Emil, Seichmann Armin 10—10 koronát, Bekényi Péter 7 koronát, Dobiecky Sándor, Bocán Elemér, Láber Mihály, Egyetértés dalkör 5—5 kor. Balogh József, Gödör Sándor, Kerekes Lipót, Rosenberg A. özvegye és fia 4—4; Kovách Béla, Hann Dezső 3—3; Kula Mihály, Hlapka András, Csavil Sámuel, Vay György, Gombhácsi József 2—2; Lendvay Mihály, Bornyi Sándor, Veréb János, Furmann Etelka, Juhász Gábor, Afonyi István, Schaf János, Szénégető Pálné 1—1 koronát. N. N. 40 fillért, N. N. 20 fillért, N. N. 20 fillért, mely felülfizetésekért ez uton mond köszönetet az elnökség.

* **Cipészek mulatsága.** A debreceni cipész és eszmadia munkások 2 táncmulatságot rendeztek. A 11-es szakszervező bizottság mulatsága a Korona ven-

déglőben volt. A terem színültig megtelt. Az estélyen Kiss Béla zenekara játszott. A cipész és eszmadia ifjak mulatsága a Margit-fürdő disztermében zajlott le. Az estélyen a legjobb hazulati uralkodott. A négyest 120 pár táncolta Kiss Gyula zenekarának muzsikája mellett.

* **Mérsékelt áru menettérti jegyek az iparművészeti kiállításra.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az országos iparművészeti muzeum igazgatósága által rendezett iparművészeti kiállítás alkalmából a központi menetjegy iroda (VI. Vigadó-tér 1.) rendkívül mérsékelt áru menettérti jegyek kiszolgáltatása mellett folyó évi június hó 27-én szeptember hó 5. és 19-én társasutazásokat rendez Budapestre és vissza, ha ezen társasutazásban együttesen lekalább is 50 utas vesz részt. Ezen kirándulásra vonatkozó mindenemű felvilágosítást készséggel megad a központi menetjegy iroda valamint a következő vidéki fiókirodák: Arad (Deák Ferenc-utca 42.), Brassó (Ferenc József-tér 1.), Debrecen (Piac-utca 2143.), Eger (Főutca), Fiume (irá. Alessandreaé), Győr (Baross-utca 4.), Kaposvár (Főutca 16.), Kassa (Főutca 51.), Kecskemét (Nagy körösi-u. 20.), Kolozsvár (Belmonostor utca 1.), Miskolc (Széchenyi utca 91.), Nagy Beeskerek (Eötvös utca), Nagyvárad (Ujváros, Nagyteleki utca 3534.), Orsova (Dunarakpart.), Pécs (Irgalmas utca 1.), Pöstyén (Füredigazgatóság), Pozsony (Vásártér 20.), Sopron (Széchenyi tér 16.), Szatmár Németi (Deák utca 13.), Szeged (Kelemen utca) Székesfehérvár (Ligetsor 1.), Szolnok (Kossuth utca 8.), Szombathely (Széll Kálmán utca) Temesvár (Deák utca 3.), Ujvidék (Uri utca 24.), Zágráb (Jelačić tér 13.), Zombor (Bajai utca 1920.).

* **Tolvaj hetes.** Gaál József külső sori vendéglőstől Farkas András nevű hetese nagyobb mennyiségű kolbászt és bort lopott el. A rendőrség váltig faggatja a hetest, hogy hova rejtette a lopott dolgokat, de a fiú sehogysem akarja bevallani.

— Oda adta valakinek? kérdezi a fogalmazó.

— Nem.

— Eldugta valahová?

— Nem.

— Már pedig annak elő kell kerülni ha a föld alá dugtad. Vald be, hogy hová tetted.

— Megettem és megittam.

* **Megfordult a sirjában.** A mester-utca végén épülő lelencháznál dolgozó munkások tegnap délelőtt ásás közben egy esontváza bukkantak. A munkások rögtön valami büntetetre gondoltak, annyival is inkább, mert a esontváz csak pár arasznyi mélységben volt a föld alatt, még pedig arera fordulva. A rendőrség részéről Fehér Mihály r. biztos jelent meg a helyszínen s a porladásnak indult esontokból megállapította, hogy a

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TARSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-u. 4. sz.

— folyton a legnagyobb és legszebb választék található —
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általánosan ismeretes, csakis a fenti cégnél található a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkelme-ujdon-ságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — ki-
zárólag fenti cég részére készültek s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ES SZABOTT ÁRAK

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

hulla legalább 100 év óta lehet már a földben. A hulla arcon fekvéséből következtetve valószínű, hogy valami régi büntetett forog fenn, de az se lehetetlen, hogy a halott unokái koresulása miatt fordult meg sirjában. A csontvázat a rendőrség el fogja temetni.

x Hítetlenek, a kik egészséges napjaikban a mesterséges fehérnyekészítmények értékét kétségbevittek, már sokszor ha gyomruk a természetes eledelt képtelen volt megemészteni ilyen erősítőszerek használata után azoknak hívei és pártolói lettek. Hosszabb idő óta a pácienseknél legnagyobb elterjedtségnek és kedveltségnek örvend a Somatose. Magas fehérnyetartalmánál fogva az ismgyarapodáshoz szükséges anyagokat könnyen emészthető töményalakban szolgáltatja.

x Üres patent dobozok 50 fillérjével kaphatók Jungreis Mari női divattermében.

x Legdivatosabb fille, schvéd, czérna, selyemnevez keztük aplicatióval, nagy választékban érkeztek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

x A bőr ápolás. Ismeretes, hogy a test ápolásánál sokszor éréktelen, sőt ártalmas készítmények haeználtak, melyek rendkívül káros hatásuak. Ezért szükség, hogy a bőr észszerű ápolása, mely rendkívül fontos az emberiség egészségére oly szerrel történjék, mely teljesen ártalmatlan és orvosilag ajánlatik. Igen kiváló Cosmeticumaz, „Alaiska crème“ és „Alaiska-puder“ melyet a hölgyek nagyon kedvelnek. Bővebbet a hirdetési rovatban.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zenekarajtszik

A kormányválság.

— jun. 21.

A kormányválság természetesen még nem oldódott meg és a helyzet zavaros és bizonytalan.

A király tegnap délelőtt fogadta báró Khuen-Héderváry horvát bánt; a szabadelvűpárt régi szabadelvű tagjai kilencvennégyen tegnap értekezletet tartottak és szervezkedtek; Wekerle pedig nyilatkozott a politikai helyzetről.

Ime ez a tegnap történt főbb események vázlata.

Tudósítónk távirati és telefon-jelentései egyébaránt a következők:

*

A szabadelvűpártiak külön értekezlete.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, június 21.

A szabadelvűpártiak tiszta szabadelvű része ma délelőtt 11 órakor a Hungáriában értekezletre gyűlt össze, a melyen 94 képviselő volt jelen, 15 képviselő pedig az értekezlethez való hozzájárulását levélben jelentette ki. Ott voltak a

többek között: Tisza István gróf, Hieronymi Károly, Erdély Sándor, Perczel Dezső, Hegedüs Sándor, báró Podmaniczky Frigyes, Berzeviczy Albert, Falk Miksa, Münnich Aurél, Feilitzsch Arthur báró, Mikszáth Kálmán, Wolfner Tivadar, Rosenberg Gyula, Vörös László, Werner Gyula, Kubinyi Géza, Rohonyi Gyula, Szerb György, Papp Géza stb.

Az értekezletet Vörös László nyitotta meg és annak céljául a szabadelvűek tömörülését jelezve, az értekezlet elnökül Hieronymi Károlyt ajánlotta.

A jelölést egyhangulag nagy lelkesedéssel elfogadták.

Hieronymi nagyszabásu beszédben a szabadelvűpárt eddigi működésére visszapillantást vetett, elsorolta annak áldásos eredményeit, rámutatott a volt nemzeti párt bevonulásával kezdődött külön törekvésekre. Most a komány bukásával nem személyi, hanem tisztán elvi és pedig első sorban szabadelvű alapon akarunk szervezkedni a szabadelvű irányzatot veszélyeztető áramlatok legyőzésére. Az ülést megnyitja. (Eljenzés)

Dániel Ernő báró erre a következő javaslatot nyújtotta be.

Az utóbbi időben a szabadelvűpárt egységét fenyegető tünetek hatása alatt értekezletre gyűltünk össze. Célunk biztosítani azt, hogy az országos szabadelvű párt a régi hagyományokon alapuló elvi egységét, a mely kellően törekvéset nem ismert, megőrizze és egy határozottan szabadelvű és az 1867. évi XII. t. c.-ben minden kétértelműséget kizáró módon híven ragaszkodó kormány alakulására megbízható elvi alapot és támpontot nyújtson. Mihelyt oly kormány alakult, a mely pártunk imént jelzett elveinek hü követésére garanciákat nyújt. Feladatunkat befejezettek fogjuk tekinteni.

Berzeviczy Albert, Perczel Dezső és Tisza István gróf szép beszédekben támogatják a határozati javaslatot. Utóbbi utalt arra, hogy a leendő kormányban vezérszerepre nem vállalkozik, de kész a szabadelvű irányzatot támogatni.

Hegedüs Sándor gazdasági szempontokra utalt és örömmel fogadta el a javaslatot.

Kubinyi indítványára a végrehajtó bizottságba Vörös Lászlót is megválasztották.

A végrehajtó bizottság tagjai most: Feilitzsch Arthur báró, Münnich Aurél, Mikszáth Kálmán, Kubinyi Géza, Rohonyi Gyula és Vörös László.

Az értekezlet fél egykor lelkes hangulatban véget ért.

A király Budapestre jön.

Már a minap, mikor Tisza István kapott megbízást kabinetalakításra, emlegették, hogy a király Budapestre jön és itt marad, míg a válság lebonyolítva nincsen. Ezt a tervet akkor elejtették, mert úgy látszott, hogy Tisza hamarosan végez a rábizott feladattal.

Most azonban, hogy a helyzet bonyolódott és hogy a király sürűbben érintkezzék a magyar politika mérvadó tényezőivel, újból azt beszélük, hogy a király eljön ide.

Hír szerint az uralkodó hétfőn reggel már Budapestre lesz.

Khuen-Héderváry a királynál.

Bécs, jun. 20. Khuen-Héderváry gróf horvát bán, aki Tisza István gróf tegnapi kihallgatása után Bécsbe hivattott, ma délelőtt 9 órakor ide érkezett. A bán a délelőtti órákban Kállay Béni közös pénzügyminiszterrel és Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszterrel találkozott, mire délelőtti 11 órakor ő Felsőge kihallgatáson fogadta őt. A báró azután Goluchovszki külügyminiszterrel értekezett.

Fejérváry Géza báró.

Bécs, jun. 20. Báró Fejérváry honvédelmi miniszter ma délelőtt 11 órakor a hadügyminiszteriumba ment, a hol Pitreich hadügyminiszterrel hosszasan konferált katonai ügyekben.

Fejérváry még itt marad, hogy a közös hadügyminisztériumban folytassa az aktuális katonai kérdésekre vonatkozó tárgyalásokat.

Khuen-Héderváry.

Bécs, június 20. Khuen-Héderváry báró az első kihallgatás után a következőket jelentette ki több hírlapíró előtt:

— Megbízatásom kabinet alakításra eddig még nem történt. A viszonyok további alakulásából, továbbá olyan körülményektől, melyek csak ezután fognak kifejlődni; függ, hogy egyáltalán meg fog-e bizni ő felsége a kabinet alakításal.

Bécs, jun. 20. Héderváry délután folytatta megbeszéléseit. — Felkereste Körber osztrák miniszterelnököt, kinél Pitreich hadügyminiszter is ott volt. Beható konferencia után a bán Goluchovszki külügyminiszterrel tanácskozott, míg Körbert ugyanakkor a király fogadta.

Bécs, június 20. Négy órakor ő felsége háromnegyed órai újabb magán kihallgatáson fogadta Khuen-Héderváryt. A döntést a második kihallgatás sem hozta meg. A döntés holnap várható.

Fejérváry báró.

Bécs, jun. 20. Fejérváry Géza báró egyelőre tovább is Bécsben marad.

A függetlenségi-párt nyugtalansága.

Budapest, jun. 20. A függetlenségi párton nagy nyugtalanságot kelt az a hír, hogy a horvát bán lesz a miniszterelnök. Különösen megdöbbenett a pártot, hogy Héderváry az osztrák minisz-

UJ!

Kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító intézet

nyílt meg gathányi-utca 2. sz. alatt Szabó Emma öngy. házába. Festésre elvállalunk mindenfél női- és gyermekruhákat, függönyök, sőt bútorszövetek is. A ruhák egészben festetnek, csak a mintázással vagy átalakításra szánt ruhák fejtetnek el. — Rendkívüli szolid árak! Gyors feldolgozás! Műhely Vár-utca 7. szám. Szi spveártfogást kér:

Koncz J. és Társa.

terekkel tanácskozik. A függetlenségi-párt este rendkívüli igazgatót értekezletet tartott.

SPORT.

Labdarugó mérkőzés. Ma délután 5 órakor fog végbemenni a budapesti tor-na klub és a helybeli kerékpáros egyesület labdarugó csapata közt a mérkőzés. — Minden bizonnyal nagy érdeklődést kelt a főváros egyik legkiválóbb labdarugó csapatának szereplése, melyet nagy áldozatok árán sikerült megnyerni a kerékpáros egyesületnek. Ez az első eset, hogy városunkban fővárosi labdarugó csapat mérkőzik s úgy ez valósággal sportesemény számba megy. A mérkőzés kezdete délután pont 5 órakor s kedvezőtlen idő esetén is megtartják.

EGYLET.

A jótékony nőegyletől. A debreceni jótékony nőegylet e hó 21-ikén azaz ma délután fél 4 órakor a nőipariskola nagy termében (Egyháztér 5. sz. I. emelet) fontos ügyek megbeszélése végett választmányi ülést tart, melyre a választmány összes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

SZÍNHÁZ.

— (Sziatársulatunk M.-Szigeten. Makó Lajos igazgató debreceni szintársulata, mint ezt már hírül adtuk, e hónap 16-án Nyiregyházáról két hónapi szünetre szél-jelozlott. Az igazgató úgy tervezte, hogy Máramaros-Szigeten két hónap helyett csak hat hétig játszik s az előadásokat augusztus 16-án kezdi meg. Ezt azonban a m. szigeti szinügyi bizottság nem engedte meg, s kötelezte Makót, hogy az évadot augusztus 1-én kezdje meg. M. Szigeti tudósítónk a szinügyi bizottságnak erről az üléséről a következőket jelenti:

Máramaros-Sziget szinügyi bizottsága dr. Váradi Gábor elnökle alatt ülést tartott, melyen a szinügyi bizottság elnökévé a következő szezonra újból dr. Váradi Gábort választották meg. Az ülés további folyamán tárgyalás alá vették Makó szinigazgatónak azon kérelmét: — hogy az előadásokat Máramaros-Szigeten augusztus 16-án kezdhesse meg. A szinügyi bizottság hosszas vita után kimondotta, hogy Makó igazgató kérését nem teljesítheti, — mert a máramarosszigeti szini szezonnak augusztus 1-től szeptember végéig kell tartani és ezt a két hónapos szezon sem a közönségre, sem a magyar színészet hazafias missziójára való tekintetből megrovíditeni nem engedi. Végül tudomásul vették Makó igazgatónak be-terjesztett társulati névsorát és az előadásra kerülő darabok jegyzékét is.

TÁVIRATOK.

Kalmár Antalt elítélték.

Budapest, jun. 20. Három napig tárgyalta a budapesti kir. törvényszék mint esküdt bíróság dr. Kalmár Antal, volt szabadkai ügyvéd, most szegedi hírlapíró sajtópörét, kit a kir. ügyészség királlysértésért vont felelőségre.

Az ügy előzménye az, hogy Beksics Gusztáv, I. Ferencz József és kora címmel tanulmányt írt.

E tanulmányt dr. Kalmár Antal hírlapíró rendkívül éles hangon bírálta meg e címen: *Beksics közjogi írása; kritikai tanulmányok.* E bírálat nyomtatásban még az elmúlt évben jelent meg.

Kalmár e bírálatában a király személyének sérthetlenségét igen éles hangon boncolgatja s erősen megbántja benne az uralkodó házat.

— Bitófa, gyilok, pisztoly, börtön és árulás — írja egy helyütt Kalmár — ez az ausztriai uralkodó ház jelszava és ezzel a megátalkodott dinasztiaival kellett a világ legalkotmányosabb népének, a magyarnak, három és fél évszázadon át együtt élni és halni . . .

Ezen és hasonlóan erős kifejezései miatt a kir. ügyészség Kalmárt királlysértés, izgatás s a királyi ház tagjainak megsértése miatt vád alá helyezte.

A tárgyaláson a kir. törvényszék elrendelte a vádirat rendelkező részének felolvasását kívül a megokolásba foglalt inkriminált passzusok felolvasását is.

Ma fejezték be Zsitvay Leo kuriai bíró elnökle alatt a nagyarányú pör tárgyalását. A vádhatóságot Geguss Gusztáv dr. kir. ügyész képviselte, védő dr. Visontai Soma ügyvéd volt.

Az esküdtek Kalmárt vétkesnek találták és ennek alapján a kir. törvényszék Kalmár Antalt *királlysértés miatt három havi államfogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte.*

I. Péter szerb király.

Genf, jun. 20. Péter király hétfőn este 8 óra 40 perckor különvonattal Bernen és Zürichen át utazott el és jun. 23-án reggel 4 óra 27 perckor érkezik Bux határ állomásra.

Genf, jun. 20. Karagyorgyevics Péter három gyermeke, Ilona, György és Sándor ma érkeztek Genfbe. Ilona Rómából jött, ahol nagynénjénél, az olasz királynőnél volt látogatóban. A hercegnő 19 éves, György és Sándor hercegek Szent-Pétervárról jöttek. Péter király gyermekei atyjukkal együtt fognak bevonulni Belgrádba.

Belgrád, jun. 20. A király és gyermekei hétfőn este 8 órakor indulnak el Genfből Belgrád felé. Velük megy a küldöttség is szerdán hajnalban érkeznek Budapestre s délelőtt 10 órakor érkeznek a Ferenc József által rendelkezésre bocsájtott udvari vonaton Belgrádba. Bevonulás után 12 órakor teszi le Péter király az esküt a szerb alkotmányra.

Belgrád, június 20. A hivatalos lap közlése az új alkotmányt és az 1901. évi április 6-iki alkotmánynak, valamint minden az új alkotmánynak ellentmondó rendeleteknek hatályon kívül helyezését.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, jun. 20. A monasz-tiri és üszkübi vilajetekben letartóztatott bolgárok és macedonok száma több mint 1500-ra rug. Legközelebb megkezdik a csendőrség, rendőrség és a mezőőrök új-jászervezését. Omer Rusdi basa marsall és Sakir basa vali legközelebb egy had-osztálylyal Gyakovából Prizrendbe men-nek a hasii és Ijumi albán terület rend-behozása végett.

Százezer korona közkórházra.

Ó-Becse, június 20. Freund József ó-becsei kereskedő 100,000 koronát aján-lott fel a városnak egy közkórház építé-sére. Közkórház még eddig nincs, mert 103 százalékos pótdadó van kivette. Bi-zottság alakult, hogy az ajándékozot megünnepeljék. A városi képviselőtestü-let elhatározta, hogy Freudot a város diszpolgárává választja.

Tíz ember tüzhálaia.

Aspang, jun. 20. Az éjjel Mönch-kirchen nagy részben leégett. Hír sze-rint tíz ember életét vesztette.

Gabona tőzsde.

Budapest, június 20. Buzakinálat mérsekel vételkedv gyöngge. Lanyha irányzat mellett 26,000 méter nézre került forgalomba 3 fillé-rig olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek elha-nyagoltak. Idő: szép.

Buza októberre	7.26—27.
" novemberre	0.00—00.
" decemberre	0.00—00.
Rozs októberre	6.13—14.
" októberre	0.00—00.
Zab októberre	5.39—40.
" novemberre	0.00—00.
Tengeri 1904. májusra	6.27—28
Tengeri júliusra	6.32—33
" aug.	5.22—23.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Rablással vádolt rendőr. Bangó Márton rablással vádolt volt városi rendőr ügyét a kir. törvényszék tegnap egész nap folytatónak tárgyalta. A tömérdek tanu kihallgatása csaknem a késő dél-utánig tartott. A bizonyítási eljárás befejezte után dr. Bálint Zsigmond kir. ügyész adta elő vádját, mely után dr. Kardos Samu ügyvéd mondta el rend-kívül tartalmazó védő beszédét, kérve védenre felmentését. A kir. törvényszék csupán egy kérdést adott az esküdtek-nek, bűnös-e Bangó Márton a rablás büntetében vagy sem. — Az esküdtek kevéssel háromnegyed 7 óra előtt vonul-tak vissza tanácskozássra s bosszabb ta-nácskozás után azok feje háromnegyed 8 órakor hirdette ki az igaz mondást, mely szerint Bangó Márton a rablás büntetében nem találják vétkesnek. Ennek alapján a kir. törvényszék Bangó Mártont felmentette a bűnvádi perrend-tartás 373. § a értelmében. A perköltés a kincstárt terheli. Az ítélet jogerős.

Regény csarnok.

A tejtetvér.

Első rész.

(Folytatás.)

Künn elállt az eső, csupán a szélvész dühöngött és az első napsugarak pirosították át kelet felől, az összegyülemlett felhők haragos rózsapiros kódén. A három férfi odalenn piritott kenyérszeleteket mártogatott fehér borba és kocintottak az ujszülött egészségére. A doktor elfogadta a feléje nyújtott pohár bort és szintén az anya és gyermek egészségére ivott.

Aztán így szólt:

— A kicsikének nincs szüksége rám, a mi pedig az anyát illeti, az ő állapota a legnagyobb gondozást kívánja meg. — Odafenn hagytam írott utasításaimat, melyekhez önök szigorúan fognak ragaszkodni.

A mennyiben állapota a legcsekélyebb aggodalomra adna okot, kérem, értesítsenek rögtön, most már ismerem magamtól is utat.

— Doktor ur, — szólal meg most a fiatal férj, hálásan szorongatva Villemier kezét, — ön nagy szolgálatot tett nekünk és ezt megfogjuk önnek hálálni. Ugye itt marad nálunk reggelire?

— Nem én! Megyek haza, hogy megnyugtassam gazdasszonyomat, aki bizonyára aggódik már miattam. Ez az átkozott szélvész felszarítja az utat és visszafelé már jobb idő lesz, mint jövet. Alászolgája, uraim, alászolgája.

Rövidesen véget vetve Louëssarték hálálkodásainak. friss léptekkel elsielt a tó irányában. Az utak sárosak voltak ugyan, de a jóeső verőfény melengette az orvos hátát. A doktor maga elé idézte a fiatal gyerekágyas asszony finom szépségét és széjjelomlott hajának hullámai közül kifehérlő bájos arcoeskáját s vígan indult hazafelé.

II.

Louëssarték nemességét nyert ősrégi üveggyáros családból származtak, a mely Szép Fülöp idejében telepedett le az argonei erdőben.

1791-ben, midőn XVI. Lajost Varennesben elfogták, Joél apja, Abrahám Salvinien de Louëssart kívándorolt, be lépett Condé hadseregébe és onnan elbocsátatván, Ausztria szolgálatába lépett, ahol a restauráció idejéig marad. 1816-ban elfogta a honvágy és hasznót is akarván huzni a Bourbon család visszatéréséből, újra Francia országba költözött egyetlen fiával, Jouëllel, aki 1805-ben Troppau várossában született. Első látogatása hajdani ősi birtokának, Malpertiusnak szólt, melynek elhanyagolt állapotát szomorodott szívvel tapasztalta. A család ősi földbirtokát emigráns-birtokként adatták el; csupán csak a lakóházra nem akadt, — kétségkívül rozzant volta miatt — vevő és így ez zár alatt marad.

A Bourbon Condé hercegek pártfogása folytán sikerült neki birtokát mihamarább a zár alól feloldatni és miután 1821-ben megszavazták az emigránsok milliárdját, ő is kapott kártérítés fejében jókora kerek összeget, melynek segítségével el ujjaalakithatta és bebentorozhatta

Malpertius kastélyát és szerepet játszhatott a szomszéd notabilitások között.

Ugyane pártfogás révén jutott a fiatal Joél is 18 éves korában a király szolgálatába.

1828-ban testőr volt már, 1820-ben pedig X. Károly lovaggá avatta, de aztán nem is következett több.

A rá következő esztendőben a juliusi forradalom véget vetett a Louëssart család örökös katonai pályájának.

Miután hiven követte volt királyát a száműzetés első állomásain, Joél ketté törte a kardját és visszavonult a Malpertuis kastélyba, a hol édes apja röviddel elhalt.

Leánya, Mária Terézia, husz éves korában felvette az apácáfátyolt a violtei zárdában és Joél nemesak hogy nem gördített akadályt ez elhatározása elé, hanem még buzdította is szándéka megvalósítására, a mely föllevenítette a Louëssart-család egy ősi hagyományát. Fia Germain, miután jó sikerrel fejezte be tanulmányait, kedvet kapott a katonai pályára és az apának nem volt semmi ellenvetése az ellen, hogy a fiu a saint-cyri katonai iskola fölvételi vizsgálatára készüljön.

— A Louëssart-család tagjai — így szólt — mindig katonák voltak és ámbár olyan kormány alatt élünk, a melylyel én nem tudok rokonszenvezni, mindamellett nem látok semmi összeférketelenséget abban, hogy Germain követi apja példáját. Nemes ember, ha nem a királyt szolgálja is, a hazáját mindig szolgálhatja.

Germain de Louëssart tehát a katonai iskolába való felvételért folyamodott és 1852-ben fel is vették. 1854-ben kikerült az iskolából és alhadnagyi ranggal egy krimbe induló ezredhez osztatott be.

(Folyt.köv.)

Magyar kir. államvasutak üzemeltetősége Szegeden,

16979—1903. szám.

I.

Pályázati hirdetmény.

Bádóg palackok szállítása tárgyában.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzemeltetősége bádóg palackok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséglet a következő:

10 drb	5 kg. mos
10 „	10 „ „
15 „	15 „ „
254 „	25 „ „

bádóg palack.

Az ajánlati űrlapok és pályázati feltételek a m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetőségénél ingyen kaphatók, míg az általános és különleges feltételek és szabványrajzok esakis készpénzfizetés ellenében a m. kir. államvasutak nyomtatvány tárából, (Budapest, Andrassy-ut 73—75 sz. alatt) 50, 30, illetve 20 fillér áron beszerezhetők. Ha a feltételeknek posta útján való megküldése kívántatnék, ez esetben a vételáron felül még 20 fill. postaköltségre is beküldendő.

Az ivenkint 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlat ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat 16979 1903 sz.-hoz.“

1903 évi július 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetőségének I. osztályához benyújtandó vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénzül 120 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték papirokbau 1903 évi július hó 29 én déli 12 óráig a szegedi üzemeltetőség gyűjtő pénztáránál leteendő vagy oda posta útján beküldendő.

A bánatpénz után kamat nem köveielhető.

Szeged. 1903 évi június hóban.

Az üzemeltető helyett:

Stelczel főfelügyelő.

Utányomás nem díjaztatik.

Eladó

a varga-utcza 34-ik

számu ház.

— — Értekezhetni, — —

Visky Sándor,

közkórházi gondnokkal

Linder Róbert gyógyszerészféle

Alaiska-crème

Cosmeticum par excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és báj ad. Eltávolít pörsenést — szeplőt, bőrátkákat, (Mitesser) napbarnítotttságot stb. A legcsunyább kezeket finommá, fehérré és gyöngéddé varázsolja. E.: Alaiska-Crème nem zsíros semmiféle fémalkarészeket nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 K. 20 Fil.

Alaiska-púder arezpor

Kitünően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatos, finom üde, rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitünő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsaszín vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDER ROBERT

gyógyszerésznél,

Bécs, XIII—9, Lainzerstrassa 113.

Kitüntetve: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben aranyérmekkel és díszlevelekkel.

7172—1903.

Arverési póthirdetmény.

A 4963—1903. szám alatti innen kibocsátott arverési hirdetmény kiegészítéseként közhírré tételik, hogy a városnak több rendbeli földbirtoka haszonbérbe adása végett **1903. évi július hó 22 ik napjának** délelőtti 9 órájára a város székházának kis tanácsterméte kitűzött nyilvános árverésen a városnak tulajdonát képező elepi III-ik dűlőbeli 33 hold 1200 □-öl tanyabirtok is haszonbérbe adatik és pedig 1903. évi október hó 1-től számított három évre.

A vonatkozó árverési részletes feltételek közszemlére tételtek ki a városi számvevői hivatalban s ott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1903. június 15.

A városi tanács.

6937—1903.

Arverési hirdetmény.

A város tulajdonát képező Apafitka 145. számú — 64% □-öl beltelek — felépítmények nélkül **1903. évi július hó 23. napján** délelőtti 9 órakor a város székházának kis tanácstermében (I. em. 34. szám) tartandó nyilvános árverésen örök áron eladatik.

Kikiáltási ár 660 korona, melyen alól a telek el nem adatik.

Az árverési részletes feltételek a város számvevői hivatalában megtekinthetők a hivatalos órák alatt.

Árveréni kívánók a kikiáltási árnak 10%-át, azaz Hatvanhat koronát az árverelő küldöttség kezéhez készpénzben bántapénzül letenni, árverési feltételeket az árverés megkezdése előtt aláírni kötelesek.

Debrecen, 1903. június hó 8.

A városi tanács.

**Kerti fecskendőt,
uthengert, lóczát, asztalt;
Kert- és sirrácsokat,
sirkereszteket**

természetben megtekinthető
MODERN minták után leg-
o o jutányosabban készít o o

Vasöntöde és Géplakatosság

— Péterfia végén, a hadházi utcában. —

Ugyanott a legtokéletesebb

kutszivatt yuk

és minden építkezési vastárgyak

olcsó gyári áron kaphatók!

Csász. és kir. udvari szállító.

Fernolendü

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fény krém világos lábbeiknek melykiváló szépényt és tartósságot ad a bőrnek. El használt pécsetes sárga vagy barna bőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapítottatott 1832. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható.

MIHALOVITS J.

**gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, főtér 51. szám.**

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredményel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítálatanságnál.

— 1 tégely Harmat-crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoboz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőrápoló felyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszer-tára a „Kigyó“-hoz Debrecenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérmüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s evégből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.